

ANLEDNING TILL UNDERSÖKNING

Brand i föreningsbyggnad.

UNDERSÖKNINGEN UTFÖRD AV

Stf räddningschef Hasse Wikberg.

OBJEKTET

Byggnad i ett plan uppförd år ?? . I norra delen entréhall med toalett och städskrub. Via lucka i entréhallen nås förrådsrum inrett på vind. Mot vinden i övrigt ansluter vägg mot yttertak. Från entréhallen, mot söder via dörr med större glasparti, nås samlingslokalen med ytterligare en mindre entréhall och kök, i sydvästra delen av byggnaden. Denna del av byggnaden har full takhöjd, med endast ett litet vindsutrymme under takåsen. Hela byggnaden är anordnad som gemensam brandcell och uppvärms med elradiatorer. I byggnaden fanns handbrandsläckare, men ingen brandvarnare eller annan branddetektering. Förutom en mindre friliggande byggnad på tomten, fanns ingen överhängande fara för brandspridning till annan byggnad.

HÄNDELSEN

Granne till brandfastigheten passerar i bil, tillsammans med sin son, byggnaden och ser i sidorutan hur det glimmar till. Han stannar bilen och ser att det brinner genom fasadbrädorna, nere vid golvnivå, till höger om norra entrédörren. Bilägaren bor knappt 100 meter från föreningslokalen. Han ber sin son larma räddningstjänsten och tar själv en vattensläckare som han utifrån försöker komma åt att släcka med. Han upplever att släckningen har effekt, inga lågor syns längre. Kl 19.43 får räddningstjänsten larm, och första fordon rycker ut kl kl. 19.48. När räddningstjänsten anländer till brandplatsen kl. 19.55, är entrédörren genombrunnen, väggen till höger om dörren är genombrunnen och lågorna slår upp emot takfoten. Branden har också spridit sig in i samlingslokalen via dörren med glasparti. Via ytterväggens anslutning mot takbjälklag och takfoten har branden också spridit sig till förrådsutrymmet på vinden. Två rökdykargrupper sattes in genom de båda entrédörrarna, och branden i samlingslokalen kunde snabbt slås ner. När även branden i norra hallen dämpats sattes dimspik in mot branden i vindsförrådet. Så småningom upptäcks luckan till vindsförrådet och rökdykare kan ta sig upp för släckning. Väggar och bjälklag bryts upp och branden kan släckas innan branden spridit sig in till vindsutrymmet ovan samlingslokalen.

UNDERSÖKNINGEN

Norra entréhallen med tillhörande utrymmen och vindsförråd är totalskadade av brand. Brandspridning från hall till vindsförråd har skett vid ytterväggens anslutning mot vindsbjälklaget. Samlingslokalen är, framförallt i den norra delen, kraftigt värmeskadad. Väggspartiet mellan vindsförråd och vinden i övrigt, har begränsat brandspridningen. Samtliga utrymmen är rök- och värmeskadade, avtagande från norr till söder. Till höger om norra entrédörren är ytterväggen helt genombrunnen och bortrivna vid släckningen. Golvsyllen omedelbart till höger om dörren är till hälften genombrunnen. Brandspridning till vinden har skett rakt ovanför denna plats. Ett tydligt brand-V kan konstateras med spetsen vid golvnivå på denna plats. Primärbrandplatsen kan bestämmas till golvnivå omedelbart till höger om norra entrédörren. Vid platsen återfinns, i brandresterna, en elradiator. Efter uppgift från fastighetsägaren har radiatoren varit monterad på ytterväggen omedelbart till höger om dörren, vilket också kvarvarande elkablar skvallrar om. Radiatorerna installerades i mitten/slutet av sjuttioalet och är utrustade med mekaniska styrenheter. Ingenting av kablar, styrenhet eller strömbrytare finns kvar. Allt är helt bortbrunnet. Av erfarenhet är det troligt att i styrenheten ingående plastdetaljer varit flamskyddsbehandlade. En av föreningens styrelsemedlemmar

uppges att han på förmiddagen samma dag varit i lokalen, och samtliga dörrar var låsta när han lämnade byggnaden.

SLUTSATS

Av upptäckarens utsago, brandbild och brandskador att döma får det anses som sannolikt, att elljusbåge uppstått i radiatorns mekaniska styrenhet som antänt plastmaterialet i styrenheten. Brinnande plast droppar ner och antänder golv och väggmaterial.

ERFARENHETER OCH FÖRSLAG

När termostatens kontaktytor blir slitna bildas oxid på kontaktytorna, vilket försämrar brytförmågan. Elljusbåge uppstår som i sin tur antänder termostatens och styrenhetens plastmaterial. För att förebygga bränder i termostater av den här typen kan styrelektronik som ersätter termostaterna kopplas in. Kanske bör man rekommendera utbyte av gamla radiatorer. En jordfelsbrytare hade förmodligen avslöjat felet som orsakade branden och en brandvarnare hade kunnat uppmärksamma någon eventuell förbipasserande.